

REPUBLIKA HRVATSKA
PUČKI PRAVOBRANITELJ
OMBUDSMAN

Broj: P.P.-135/02-9
Zagreb, 10. veljače 2004.

Gospodin
Dr. sc. Ivo Sanader, predsjednik
Vlade Republike Hrvatske

Poštovani Predsjedniče,

U siječnju 2002. godine pučkom pravobranitelju obratili su se stanovnici Istarske županije sa područja općine Raša, pritužbom označenom kao "***peticija građana protiv spaljivanja otpadnih materijala u Tvornici cementa Koromačno***". Osnovni razlog peticije 301 građanina – Građanske inicijative za humani život Koromačno i obližnja mjesta, bilo je evidentno *pogoršanje stanja okoliša*, tako da je peticija potaknuta radi protivljenja planskom provođenju spaljivanja raznih otpadnih materijala u Tvornici cementa Koromačno.

Povodom ove pritužbe, postupak ispitivanja proveden je prvo kod Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, kako bi se *uopće* utvrdilo je li do tada već vođen postupak nadzora inspekcije zaštite okoliša, te je li dobiven nalaz stanja okoliša i je li već bilo izricanja mjera radi otklanjanja posljedica štetnog utjecaja na okoliš uslijed suspaljivanja rabljenih guma, rabljenog ulja i mesnog koščanog brašna te neodgovarajućeg skladištenja (navodi iz peticije).

S obzirom na držanje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, o stanju okoliša na području općine Raša, Istarska županija, posebno sam upozorio Vladu Republike Hrvatske: dana 30. travnja, 26. lipnja i 28. listopada 2003. godine. Upozorenje je ujedno sadržavalo i prijedlog Vladi RH da je nužno ispitati sve bitne činjenice i posebne okolnosti slučaja Koromačno, jer se radi o situaciji koja izlazi izvan granica jednog ministarstva. Stoga je tada, (30. travnja 2003.) predloženo, cit.: " multidisciplinarno ispitati sve bitne činjenice...tako da se ispitivanje provede od strane stručnih osoba za zaštitu okoliša, poljoprivrede,

šumarstva, javnog zdravstva i dr. potrebnih struka, a za sve utvrđene nepravilnosti očekuje se i poduzimanje mjera, za koje je Vlada Republike Hrvatske nadležna i ovlaštena."

Povodom upozorenja do danas uopće nije zaprimljena obavijest.

U međuvremenu, članovi građanske inicijative GR.IN. svjedočili su neposredno o zabilježenim slučajevima promjene stanja okoliša. Također, obavljen je i razgovor s predstavnicima uprave Holcim (Hrvatska) d.o.o. (o.p. promijenjen naziv tvrtke, pravni slijednik TC Koromačno d.o.o.), kada je Predsjednik uprave obrazložio da su sve greške, koje su do sada učinjene s njihove strane, ispravljene.

Moram istaknuti da je utvrđen vrlo visoki stupanj nepovjerenja i nemira među građanima, stanovnicima ovog područja, a tomu je, prema našem utvrđenju stanja, u znatnoj mjeri pridonijelo držanje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, samog "Holcim-a", ali i Vlade RH, jer još uvijek, očito, nije naložila ispitivanje stvarnog stanja, po objektivnim stručnim osobama, multidisciplinarno, kako je to predloženo još prošle godine.

Opredjeljenje za očuvanje prirode i čovjekovog okoliša Republika Hrvatska deklarirala je kao najviše vrednote ustavnog poretka, pa je pravo na zdrav život i osiguranje uvjeta za zdrav okoliš obveza svakoga. Vlasništvo i poduzetnička sloboda nisu apsolutna prava i nemaju bezuvjetno ustavno jamstvo nego mogu, i moraju biti ograničeni radi zaštite interesa prirode, zdravlja ljudi i ljudskog okoliša. Istodobno, načelo vladavine prava razumijeva te nalaže potrebu za razmjernost između javnih interesa i ograničenja/zabrana što se nalažu vlasnicima, poduzetnicima i dr. osobama. Svatko je obvezan posvetiti osobitu skrb zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša, a ograničenja moraju biti osnovana i nužna.

Međutim, kako se "slučaju" TC Koromačno ne pridaje pažnja i ne rješava se, isti navodi na zaključak da izvršna vlast ne uspijeva uspostaviti pravičnu ravnotežu između javnih interesa (zaštita zdravlja ljudi) naspram poduzetničke slobode i vlasničkih prava, pa je pitanje zdravlja ljudi i očuvanje ljudskog okoliša ozbiljno dovedeno u pitanje. Građani imaju pravo na informaciju, pravo na sudjelovanje u raspravama o zaštiti okoliša i imaju pravo na sudsku zaštitu. Međutim, ova se prava u Republici Hrvatskoj u nedovoljnoj mjeri poštuju i ostvaruju. Ne informiranost građana, ne uključivanje u raspravu i nedovoljna javnost rada rizičnih gospodarskih subjekata, ima posljedicu uznemirenost stanovništva područja gdje su takvi subjekti locirani.

Stoga, još jedan put upozoravam na nužnost rješavanja Tvornice cementa u Koromačnom.

Izvijestite nas o utvrđenom, a shodno tomu i o učinjenom.

S poštovanjem,

PUČKI PRAVOBRANITELJ

Ante Klarić

Na znanje:

***Gospođa Marina Matulović Dropulić, ministrica
zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva***

O tomu obavijest:

***GR.IN. – Građanska inicijativa za humani život
gospodin Orestino Višković
52222 Koromačno, Viškovići 39***